

Opět arogance moci ve Štěnovicích

Vědí občané Štěnovic o tom, že současné přístřeší autobusové zastávky na vsi se má bourat? Dnešní autobusovou zastávku má nahradit moderní nesmysl (sklo, laminát) – viz Útušice. Více informací se nejspíše dozvíte jen u starosty Slavíka nebo místostarosty Polívky, kteří se nezajímají o názor občanů. O dětech, které zastávku krásně vyzdobily, ani nemluví. K tomu přidejme řadu dalších argumentů pro zachování současné betonové čekárny: v létě je tady příjemný stín, v zimě zázemí před sněhem a větrem, údržba je díky odolnosti stavby daleko levnější a snazší (vzhledem k vandalismu v obci).

Je s podivem i to, že když byla na veřejném zasedání projednávána otázka zbourání současné čekárny a postavení nové, nikdo ze zastupitelů o kroku starosty Slavíka a místostarosty Polívky nevěděl. Starostova obhajoba spočívala v tom, že „vždyť jsme na to v rozpočtu vyčlenili peníze“. Vážně se takto má k obecnímu majetku a především k občanům vedení obce chovat? Nebojte se kontaktovat svého zastupitele, kterého jste volili a sdělit mu svůj názor. Vždyť co jiného, než vůli občanů, má vedení obce respektovat.

Zuzana Rampichová

Zločin na obci

(historické ohlédnutí)

Chtělo by se říci, že pět let, které uplynuly od skončení války, je dost dlouhá doba, aby se zacelily všechny rány. Jak které. Nedalo se zapomenout na ty, kteří se nevrátili a které od roku 1922 připomínala už jen jména na pomníku obětem války. Čas ale nejde zastavit a v jeho milosrdném plynutí se i naše ves obracela k novému životu. A že bylo hodně nového. Měli jsme republiku, prezidenta, jehož jméno bylo zárukou morálky, novou státní správu a nové zákony, církvi římskokatolické ubývalo oveček, protože se valná většina obyvatel rozhodla ji opustit. Téměř s jistotou ale lze tvrdit, že ti, kteří ve víře setrvali, i ti, co se s ní rozloučili, neznali nebo nedodržovali všech deset přikázání. Zvláště pak to sedmé přikázání je „úspěšně“ nedodržováno v Čechách do dnešních dnů a nejspíše tomu tak bude napořád.

Konec června bývá v našich končinách krásný. Pokaždé. I ve Štěnovicích tomu tak bylo v roce 1923. Počasí přálo hospodářům, sena byla včas sklizena, začalo se s přípravami na žně, děti se těšily na prázdniny a stromy obalené třešněmi nenechaly kluky lhostejnými i přes hromování hlídačovo. Řeka u jezu už voněla létem a lákala první otužilce. Večer co večer to v pěti štěnovických hospodách hučelo jako v úle a pivo z našeho věhlasného pivovaru chutnalo víc než kdy jindy. Řeč se obvykle stočila k úrodě na poli, k opravám žebříňáků, k tomu, že kovář Hajšman Na Tarase má plno práce s „obutím“ pro koně. Zkrátka i u piva se zůstalo u všedních starostí navýšených o starosti s přípravou na žně. Kdo by ještě z hospodářů pomyslel na to, aby schůzoval. Ale stalo se. Co naplat, úřad je úřad a respekt před ním zůstával stejný jako za císaře pána.

Štěnovice měly v roce 1923 už druhého poválečného starostu. Byl jím Jakub Chocholatý a ten svolal schůzi obecních zastupitelů na 6. července 1923 na druhou hodinu odpolední na obecní úřad v čp. 97. (Dnes zde stojí Dům s pečovatelskou službou.) Zastupitelé v duchu láteřili na starostu, ale nakonec se všichni dostavili. A tak tedy na schůzi schválili účty za hromosvody na školní budově, vyřídilo se pár stížností a vážené obecní zastupitelstvo se sbíralo k odchodu. Ale nerozešlo se. Zastupitelskou sešlost ohromilo starostovo sdělení. Rázem byly zapomenuty žně, stodoly, koně, ba i chuť na štěnovické pivo vzala za své. Zpráva jako blesk z čistého nebe. Tedy pro upřesnění: ten blesk zprávy lital po štěnovických chalupách už před schůzí, ale informace byla spíše považována za fantazii místních drben. Jenomže starosta se vzhledem k situaci vyjádřil zcela jasně:

„Jak již všem známo, byla obecní zdejší pokladna vyloupena. Celkem ztratila se hotovost ve výši 35 384,- Kč a 58 hal.“

Takových peněz, pětaticet tisíc! Někteří ze zastupitelů se žehnali křížem, zapomněli, že už z církve vystoupili, jiní nevěřicně kroutili hlavou, ti prudší povahy tloukli do stolu s výkřiky „policie“ a všem letěla hlavou otázka „kdo je pachatelem?“. Událost pro Štěnovice neslýchaná! Loupež?! Jo, takhle ještě ukrást dříví v lese, nějaká ta výtržnost u muziky, opilecké hulákání do noci nebo když kluci nepozdravili pana řídícího, to by nikoho nepřekvapilo. Loupež na obecním úřadu rázem stmelila protivníky stranické i společenské. To se musí vyšetřit! Žně nežně, v hospodách se probírala jen loupež na ouřadu, kluci zapomněli, že dozrávají u sousedů třešně a v mnohých chalupách byli bez oběda, protože si ženské přes plot sdělovaly zaručeně pravdivé zprávy o tom, kdo je zlodějem.

I obecní zastupitelstvo začalo jednat a rozhodlo podle starostova návrhu „...vyplatiti tomu, kdo do roka pachatele vypátrá, z obecních prostředků 1000,- Kč“. Do Štěnovic byli pozváni detektivové z Plzně, aby začali pátrat po zloději. Vědomi si toho, že po stopě se musí jít, dokud je čerstvá, pronajali si automobil u firmy Motyčka z Plzně a vyrazili ke vsi. Však za to také musela obec zaplatit částku 250,- Kč. Auto jako dopravní prostředek, a navíc s detektivy, byla další ohromná událost pro obyvatelstvo Štěnovic. Aby těch událostí nebylo málo, detektivové se řítili ke vsi závratnou rychlostí 50 km za hodinu a způsobili tím nehodu.

Je zapsáno:

„U Outušic potkali výměnkáře Tomáše Šestáka z Voseka u Přeštic, který řídil bryčku taženou jedním koněm. Kůň se lekl auta, splasil se a utekl zpět ke Štěnovicům. Šesták se dostal pod vůz, byl kus cesty koněm vlečen, a tak zraněn, že cestou do nemocnice do Plzně zemřel.“

Vyšetřování loupeže na začátku července 1923 běželo. Na schůzi 6. července oznámil ještě starosta svou rezignaci na úřad ze zdravotních důvodů a prokázal se lékařským potvrzením vydaným už před rokem. Obec místo něj vedl náměstek Josef Hajšman. Zatím plzeňští detektivové pátrali, hledali stopy, ověřovali alibi, ale jediné, k čemu dospěli, byl fakt, že pokladna nebyla otevřena násilím. Znamenalo to tedy, že byl použit klíč a loupež byla jen předstírána. Světe div se, všechny stopy vedly ke starostovi. A zase byly hospody plné chlapů a zase byly doma v poledne studené plotny. Takové pozdvižení ve vsi od skončení války nepamatovali. Starosta Chocholatý byl zatčen 8. července a předán věznicí Krajského soudu v Plzni. Štěnovice se rázem staly „slavné“ v širokém dalekém okolí. Vždyť není zloděj jako zloděj. Hlava obce porušila zákon i sedmé přikázání.

Až do konce srpna 1923 fungovalo obecní zastupitelstvo v čele s Josefem Hajšmanem, poté bylo úřední cestou rozpuštěno. Protože na nové volby mělo dojít až za tři roky, v roce 1926, byl „zemskou správou politickou v Praze dne 2. srpna 1923 jmenován správní komisař Josef Čechura, „obecní tajemník z Bolevce“.

Rychleji než voda v Úhlavě běžel čas a ve volbách roku 1926 byl novým starostou zvolen František Racek. Na vyloupení obecní pokladny a starostu Chocholatého se ještě nějaký čas vzpomínalo v hospodě, když měl nějaký štamgast upito. Na obec se ale na přelomu 20. a 30. let valily mnohem závažnější události, nežli byl „zločin na ouřadu“. Začínala se projevovat krize, rostla nezaměstnanost, marné bylo úsilí otevřít ve vsi měšťanku a Úhlava často potrápila ves záplavami. Navíc začalo blízké pohraničí hnědnout košilemi těch, co vyznávali „nic než národ“. V tomto případě německý, ale lze doplnit národ jakýkoli, vždy se jedná o nácky. Co proti těmto událostem byla jedna vyloupená obecní pokladna.

Dnes je „jiná doba“. Obec nemá kasu, má účet v bance, do hospody se jde výjimečně, protože se griluje a popíjí doma, kluci nechodí k sousedům na třešně, jednak má soused na zahradě jen okrasné dřeviny a jednak kluci sedí u počítačů, u řeky je v létě prázdná, jezdí se k moři nebo je na zahradě plastový bazén. Zbývá už jen to dříví v lese. Ale ani tady nejsme ve stejné situaci jako naši předci před sto lety. Les je sice zase „panský“, ale dřevo není, sežral ho kůrovec. A vypadá to, že už se ve Štěnovicích ani nekrade. Není co, všichni všechno máme. To nejdůležitější na konec: ve Štěnovicích jsme totiž všichni dbali zákonů, i když nám nic neříká sedmé přikázání. Všichni? A vždycky? Nebo snad jde o omyl? Jen aby se nám starosta Jakub shůry škodolibě nesmál.

PhDr. Alena Vlčková, kronikářka obce